

2019

SANSKRIT

(General)

Paper : 6.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the prose-work written by Bāṇabhaṭṭa other than *Kādambarī*.

‘কাদম্বৰী’ৰ বাহিৰে বাণভট্টৰ দ্বাৰা ৰচিত আনখন গদ্যকাব্যৰ নাম লিখাঁ।

(b) What is the principal sentiment of *Kādambarī*, the prose-work of Bāṇabhaṭṭa?

বাণভট্টৰ গদ্যকাব্য ‘কাদম্বৰী’ৰ মুখ্য ৰস কি ?

(c) Fill up the gap :

খালী ঠাই পূৰণ কৰাঁ :

গদ্য _____ নিকষং বদন্তি।

- (d) What is the principal sentiment of 'वासवदत्ता'?
- 'वासवदत्ता'ৰ মুখ্য বস কি ?
- (e) What was the name of the सारिका found in the 'वासवदत्ता'?
- 'वासवदत्ता'ত পোৱা সাৰিকাজনীৰ নাম কি আছিল ?
- (f) What was the name of the mother of वासवदत्ता?
- वासवदत्ताৰ মাকৰ নাম কি আছিল ?
- (g) Who was मकरन्द?
- মকৰন্দ কোন আছিল ?
- (h) How many Cantos are there in the Kumārasambhavam?
- 'কুমাৰসম্ভৱম'ত কিমানটা সৰ্গ আছে ?
- (i) Write another name of इन्द्र as you find in the Kumārasambhavam.
- 'কুমাৰসম্ভৱম'ত পোৱা অনুসৰি ইন্দ্ৰৰ অন্য এটি নাম লিখা।
- (j) Who is कुसुमायुधः?
- কুসুমায়ুধ কোন ?

A9/617

(Continued)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write equivalent Sanskrit terms for the following two words :

তলত দিয়া শব্দ দুটাৰ সমার্থক সংস্কৃত শব্দ লিখা :

कुलिहाम् ; हिमाद्रेः।

(b) Mention two features of 'कुमारसम्भवम्' as a Mahākāvya.

মহাকাব্য হিচাবে 'কুমাৰসম্ভৱম'ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Complete the following Verse :

তলত দিয়া শ্লোকটি সম্পূৰ্ণ কৰা :

तव प्रसादात् कुसुमायुधोऽपि सहायमेकं मधुमेव लब्ध्वा ।

..... ॥

(d) "तद् गच्छ सिद्धयै कुरु देवकार्यम्।"

Who is the speaker here? To whom it was said and what was his job?

ইয়াত বক্তাজন কোন ? কথাষাৰ কাক কোৱা হৈছে আৰু তেওঁৰ কাৰ্য্যটো কি ?

A9/617

(Turn Over)

(e) “भवाद्दशा एव भवन्ति भाजनान्युपदेशानाम्।”

Name the speaker here. Who, according to him, is fit to take advice?

ইয়াত বক্তাজনৰ নাম কি? তেওঁৰ মতে, উপদেশ গ্ৰহণ কৰাৰ যোগ্য কোন?

3. Explain any one of the following :

5

তলৰ যি কোনো এটাৰ ব্যাখ্যা কৰা :

(a) अपगतमले हि मनसि स्फटिकमणाविव रजनिकरगभस्तयो विशान्ति सुखेन उपदेशगुणाः। गुरुवचनमलमपि सलिलमिव महदुपजनयति श्रवणस्थितं शूलमभव्यस्य।

(b) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः। अनुज्झितधवलतापि सरागैव भवति यूनां दृष्टिः।

4. Attempt any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the following statement :

তলৰ উক্তিমাৰী ব্যাখ্যা কৰা :

“बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्।”

(b) Prepare a description of ‘लक्ष्मी’ as you find in the *Kādambarī*.

‘কাদম্বৰী’ত পোৱা ধৰণেৰে ‘লক্ষ্মী’ৰ বিষয়ে এটি বৰ্ণনা আগবঢ়োৱা।

(c) Present a note on the advice of शुक्रनास given to चन्द्रापीड.

চন্দ্ৰাপীড়ৰ প্ৰতি শুক্ৰনাসে দিয়া উপদেশৰ ওপৰত এটি টোকা উপস্থাপন কৰা।

5. Translate the following passage :

5

তলৰ কথাখিনি অনুবাদ কৰা :

गङ्गेव वसुजनन्यापि तरङ्गबुदबुदचञ्चला, दिवसकरगतिरिव प्रकटित-विविध-संक्रान्तिः, पातालगुहेव तमोबहुला, हिडिम्बेव भीमसाहसैक-हार्यहृदया, प्रावृडिवाचिरद्युतिकारिणी।

6. Estimate सुबन्धु as a prose-writer.

10

গদ্যকাৰ হিচাবে সুবন্ধুৰ এটি মূল্যায়ন কৰা।

Or / অথবা

Present in your own words the incidents leading to the transformation of Vāsavadattā into stone-image.

‘বাসৱদত্তা প্ৰস্তৰ মূৰ্ত্তিলৈ ৰূপান্তৰ হোৱাৰ আঁৰৰ ঘটনাটো তোমাৰ নিজৰ ভাষাত উপস্থাপন কৰা।

7. Quote from memory any one verse from the Third Canto of the *Kumārasambhavam* which does not exist in this question paper. 5

এই প্রশ্ন কাকতত নথকা 'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ তৃতীয় সৰ্গৰ যি কোনো এটি শ্লোক মুখস্থ লিখাঁ।

8. Explain any one of the following : 5

তলৰ যি কোনো এটি ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) अध्यापितस्योद्दानसापि नीतिं प्रयुक्तरागप्रणिधिर्द्विषस्ते।

कस्यार्थधर्मो वद पीडयामि सिन्धोस्तटावोष इव प्रवृद्धः॥

(b) तस्मिन् मघोनस्त्रिदशान् विहाय सहस्रमक्षणां युगपत् पपात।

प्रयोजनापेक्षितया प्रभूणां प्रायश्चलं गौरवमाप्नितेषु॥

9. Present a description of Lord Śiva in meditation from your prescribed text of the *Kumārasambhavam*. 10

তোমাৰ পাঠ্যক্ৰমত থকা 'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ নিৰ্দ্ধাৰিত অংশৰ পৰা ধ্যানস্থ শিৱৰ এটি বৰ্ণনা উপস্থাপন কৰাঁ।

Or / অথবা

Give a description of untimely spring season as found in the Third Canto of the *Kumārasambhavam*.

'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ তৃতীয় সৰ্গত পোৱা অনুসৰি অকাল বসন্ত ঋতুৰ এটি বৰ্ণনা দিয়াঁ।
